

Jól í Oyndarfirði 1953

Nú var vorðið tómligari í túninum millum Ansastovu, Heiðriksstovu, Mórsastovu, og á Dunganum. Abbi, Dánjal J. Anthoniussen(1877-1953) í Ansastovu, og Niklas Dahl (1874-1953) í Heiðriksstovu vorðu bornir út hetta árið. Teir voru grannar. Heiðriksstova og Ansastova er ein lon. Heini í Mórsastovu(1882 -1970) kom enn út á trappu-steinin at meta um veður og vind við síni svørtgulu pípu og hugdi upp í loft við keppinum fram av stúvi. Tað gjørdi hann eisini jólamorgun 1953. Dunga Oluffa (1883 -1971) stákaðist í sínum lag og kom út í sínum svarta kjóla, hvíta fyrriklæði og einum fati. Fór oman at ánni. Hirdi tað, sum í fatinum var, í ta møku áнна, sum tók ímóti matrestum frá Dunga Oluffu. Tað var ikki nógv, men áin kvæð sítt aldar-gamla kvæðið um fólkin, sum høvdu ríkað hana við matrestum frá fyrndini av. Brátt stungu øskulittir vetrarfuglar seg niður yvir slammiskuna frá Dunga Oluffu og fingur sær upp í nevið av jólamolum frá einari gamlari gentu, sum gleddist yvir jólahalguna. Hetta kom væl við hjá hesum jólasvongu, himmalsku fuglum.

Stóra

Dunga Oluffa gekk niðan frá Stóra aftur og møtti Elin í Hvanngarðinum (1872-1960), Lenu (ommu) í Ansastovu(1882 -1963) og Siggu í Heiðriksstovu(1874-1953), sum voru tíðliga á fótum. Eggfuglarnir skuldu hava okkurt forkunnugt jólamorgun, sum tær bóru framman fyri sær í fyrriklæðnum. Tær voru ikki enn altarskrýddar, men máttu ambæta neytunum, geva dunnunum og høsnum, áðrenn tær fóru í annað skráð. Tær høvdu so mikið av molum í fyrriklæðnum, at spurvar og starar fingur ein bita saman við eggfuglunum. Tær heilsaðust og ynsktu hvør aðrari gleðilig jól.

– Eg fari altíð tíðliga jólamorgun oman at ánni. Tað hjálpir so væl, at teir himmalsku fuglar fáa okkurt upp í nevið jólamorgun. Tað er so einsligt hjá hesum øskulittu Guðs skabningum, sum troysta tilveruna her um veturin. Hvor skal jeg fly fra dit åsyn?

– Ja, Oluffa lukka, hønur og dunnur fáa altíð okkurt frá okkum, sum vit mongda upp í eitt sindur av rugi, men tú ert so umhyggin, at tú hugsar um vetrarfuglarnar. Ja, teir eru eisini ein skari av guðs skabningum, segði omma.

Ein lítill glóð var at síggja í glugganum í Jákupsstovu. Omma, Johan Sofus(1886-1960), var óivað farin upp at lesa morgunlestur. Hann var eitt sindur fjalín, segði ikki nógv, men kvirran henda morgun mundi tala sítt stumma mál til øll í bygdini. Ikki at tala um tey, sum búðu ánni næst. Tey kendu natúrinnar duldarsemi í áarsjóðinum. Í morgun kvað hon um Veni, Veni Imanuel – O kom, o kom, Imanuel! Jógvan undir Garði, klokkarin, var tíðliga á foldini í morgun og hevði longu ringt jólini inn. Hann stóð har í myrkrinum og læt boðanarljóðið fara um bygdina í taktføstum klokkuljóði við undirspæli av áarsuði og sjóði við sævarklett.

Tey, sum hvíldu undir moldum á Línheyggi, hoyrdu hetta ljóðið og lógu við samanløgðum hondum og hvíldu í klokkuljóðinum henda sæla jólamorgun 1953. Ein slíkan halgidag stóð radio á norðmanninum frá morgunstundini av. Ymisk voru jólaløgini, ið ljómaðu út í tún jólamorgun. Her voru kend jólaløg, sum sungin vorðu víða um í Norðurlondum og so tey, sum voru sungin t. d. í Týsklandi og Bretlandi. Hesi voru ikki so kend her á landi um hetta mundið, men andin í teimum var jú tann sami, um kongasonin, sum borin var. Eitt lag, sum knappliga hoyrdist, var so yndisligt, at valla kundi hetta syngjast betur. Tað var fagra lagið: O, Jesulein súb. Lítið skilti tú av orðunum í síni heild,

men orðini O, Jesulein súb! o Jesulein mild - um tann søta og milda Jesus, tað fekst tú við. Eingin ivi hevur verið um, at tað var Wiener Sängerknaben, sum nú stóðu mitt í túninum framman fyri Ansastovu, Heiðriksstovu, Mórsastovu og á Dunganum og sungu jólini inn.

Í túninum

Dunga Oluffa kom niðan aftur frá ánni og steðgaði á, tá ið hon hoyrði hetta ljóð. Hon stóð dygst við sín sovandi urtagarð, sum var heimsins minsti urtagarður einans uml. ein fermetur. Hann hevði eina lítla gyrðing, sum var verja ímóti tí átufreka seyðnum. Her vuku tær fagra silkiblómurnar, reyðar

og bláar, ið fríðkaðu um ta lítlu svørt-hvítu lonina. Nú svóvu blómurnar vetrarblund undir snjó og føgum jólasálmum.

Oluffa stóð og mimaði onkrar óskiljandi tónar, sum duttu um hennara rukkutu varrar, meðan hon streyk hondina eftir tí snjóhvíta fyrriklæðnum. Fatið livdi bert eitt lítið vet við í rytmoni hjá Wiener Sängerknaben. Hon steðgaði á til lagið var liðugt og smámurraði: Et lidet barn så lysteligt. Elsa í Húsi(1876 - 1955) kom tenjandi niðan eftir Túni í síni jólakápu. Hon sá væl, at Oluffa var umbroytt. Nú stóð Oluffa og trummaði við fingrunum á jarnfatið, meðan hon sang við síni gomlu rodd: Et lidet barn så lysteligt blev af en jomfru båret, ej før, ej siden hørtet sligt, men kun i jubelåret... Elsa í Húsi stóð lamslignin. – Stelirnar ikki, Oluffa, hevur tú mist samlingina?

Tað neistaði frá henni, eyguni voru himmalvend og alt hennara likam darraði í stjörnugrúsi av einari aðrari verð. Kavi var lagstur, so tann svartí kjólin og tað hvíta fyrriklæði flagsaðu í einum jólatóna, sum rakk úr Wien, oman eftir Túni og setti seg í tað okkur-gula grasið, sum flyrraði í takskegginum kring tær jólaligu lonirnar - Ansastovu, Heiðriksstovu, Mórsastovu og á Dunganum.

Elsa í Húsi

Elsa í Húsi royndi við sínum tunga kroppi at fylgja Oluffu, men bleiv hetta bara til eitt lítið hirs, eins og ein lítill inn – og útsúður niðri í Støðni eftir landbrim. Hetta sjóðið plagdi at taka um hana undir lonini Niðri á Mýru. Elsa var ein sjóvarmoy, kom niðan eftir Túni henda jólamorgun í einum miðaldarligum búna. Hon var sjálf ein ond úr tí heilagu skrift. Hon var so fjöggað til eins og Maria Magdalena í málningi av Timeteo Viti við sama heiti – italienskur málari (1469-1525).

Henda morgun, hon kom niðan eftir Túni, gekk hon eftir jólatónleikinum, ið stóð út í tún frá NRK, sum Oluffa var umbroytt av. Eyguni festu seg við morgunljósið jóladag, sum skygdi í teimum glerstoyttu homrunum á Knúki. Hetta var jú eitt boðanar ljóð og ljós, sum Sjóvarmoyin tráðaði eftir. Hon var ikki øðrvísi enn øll onnur menniskju, sum vildu vera við í tí undri, sum var fullbórið jólanátt. Systirin, Olivina, var eisini farin til hvíldar 1953 inni á Línheyggi, og nú var hon vorðin einsamøll. Tað var gongdin í hesum foldarlívi. Hennara longsul móti teimum ævigu viddunum var staðfest í skriftunum, lestrunum og donsku jólasálmunum, sum nú Olivina, systirin, var umgyrd av í himmiríki.

Elsa steðgaði á eina góða løtu og lurtaði eftir Wiener Sängerknaben og undraðist yvir Oluffusa “plastisku” rørslur. Sjálf royndi hon hetta kynstrið, men fekk ikki gongd á. Siggja í Heiðriksstovu, Lena í Ansastovu og Elin í Hvanngarðinum stóðu og hugdu at hesum, men ikki fingur tær sagt nakað, tí tær voru rúnarbundnar av fagra sanginum úr Wien. Heini í Mórsastovu stóð í durinum við tí gulu og svørtu

Dunga Oluffa